

3 - Moje pravice po sojenju

Ali se lahko zoper odločitev pritožim?

Če je obdolženi razglašen za nedolžnega in se želite pritožiti zoper sodbo, morate vedeti, da to ni mogoče, če niste bili stranka v postopku.

Če pa ste bili stranka v postopku kot zasebni tožilec, se lahko pritožite:

- zoper sodbo v desetih dneh od njene vročitve; obstaja več pritožbenih razlogov, mogoče je tudi ponovno proučiti dokaze. To je redno pravno sredstvo;
- kasacijsko pritožbo je mogoče vložiti v petih dneh od vročitve sodbe; pritožbeni razlogi so kršitev prava ali španske ustave ali formalni razlogi. To je izredno pravno sredstvo.

Kot civilna stranka lahko kasacijsko pritožbo vložite le glede vprašanj, ki se nanašajo na vašo odškodnino.

Glede možnosti drugih pritožb pa velja, da če ste najprej vložili redno pravno sredstvo, lahko na naslednji stopnji vložite kasacijsko pritožbo. O kasacijski pritožbi odloči vrhovno sodišče.

Uradi za podporo žrtvam kaznivih dejanj vam zagotovijo informacije o pritožbah, ki jih lahko vložite zoper odločbe, ki po vašem mnenju niso skladne z vašimi pravicami.

Kakšne so moje pravice po obsodbi?

Če ste vložili ustrezne zahteve, imate pravico do obveščanja o naslednjih odločitvah:

- odločitvi, da se kazenski postopek ne začne;
- pravomočni sodbi v postopku;
- odločbi o izreku zaporne kazni za storilca ali o njegovi izpustitvi ter morebitnem pobegu storilca iz pridržanja;
- odločbah o sprejetju osebnih previdnostnih ukrepov ali spremembi že uvedenih ukrepov, če je njihov cilj zagotavljanje vaše varnosti;
- odločitvah katerega koli pravosodnega organa ali organa zavoda za prestajanje kazni zapora, ki vplivajo na osebe, obsojene zaradi nasilnih kaznivih dejanj ali kaznivih dejanj, storjenih z zastraševanjem, ki pomenijo tveganje za vašo varnost;
- odločbah, ki zajemajo vaše sodelovanje pri izvrševanju sankcije in se izrečejo v zadevah v zvezi s prestajanjem kazni zapora, ter odločbah, ki vplivajo na razvrstitev obsojenca v razred 3 odprtega zaporniškega režima, ugodnosti v zavodu za prestajanje kazni zapora, kratkoročni izhod, pogojni odpust itd.

Vaša glavna pravica med izvrševanjem sodbe je pravica do informacij o izvrševanju kazni obsojenemu. Na splošno se šteje, da se informacije o njegovi izpustitvi iz zapora nanašajo na njegovo zasebnost, in vam jih ni mogoče sporočiti.

Izjema pa je, če ste bili žrtev kaznivega dejanja nasilja na podlagi spola; v tem primeru se vam zagotovijo informacije o procesnem statusu obsojenca in tem, kako prestaja kazen, in to dokler velja odredba o zaščiti ali odredba o prepovedi približevanja.

Če ste v postopku sodelovali kot zasebni tožilec, lahko sodelujete pri izreku pogojne kazni obsojencu. Za zaporno kazen, krajšo od dveh let, je mogoče izreči pogojno kazen, in sicer storilec v določenem roku ne sme ponoviti kaznivega dejanja. Po tem obdobju se kazen izteče. Sodišče odloči o izreku pogojne kazni, sodnik pa vas pred

sprejetjem odločitve zasliši.

Uradi za podporo žrtvam kaznivih dejanj zagotovijo informacije o možnostih, ki jih imate kot žrtev za sodelovanje pri izvrševanju kazni zapora; pri tem vam zagotavljajo vso pomoč, ki jo potrebujete za uveljavljanje svojih zakonsko določenih pravic.

Če ste žrtev terorizma, vam urad nacionalnega višjega sodišča za podporo in obveščanje žrtev terorizma zagotovi potrebne informacijske kanale, prek katerih lahko izveste vse o izvrševanju zaporne kazni, dokler ni v celoti odslužena, zlasti kadar so odobrene ugodnosti ali je obsojenec izpuščen.

Ali sem upravičen do podpore ali zaščite po končanem postopku? Za koliko časa?

Vaša zaščita lahko velja še naprej, če se sodba izvršuje, če je to potrebno in če tako odloči sodnik. Lahko se vam zagotovi policijska zaščita, v izjemnih primerih pa tudi nova identiteta ali finančna pomoč za spremembo prebivališča ali kraja dela.

V primeru nekaterih kaznivih dejanj, kot so nasilje na podlagi spola ali nasilje v družini, lahko zahtevate začasno odredbo o zaščiti, ki jo z odločbo odobri pravosodni organ.

Odredbo o zaščiti lahko zahtevate neposredno od pravosodnega organa, javnega tožilca, uradnikov organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, uradov za podporo žrtvam kaznivih dejanj, socialnih služb ali ustanov za oskrbo, ki so del javne uprave.

Odredba o zaščiti pomeni celovit status zaščite, ki zajema civilne in kazenske previdnostne ukrepe, določene z zakonom, ter vse druge ukrepe pomoči in socialne zaščite, ki jih omogoča pravni sistem.

Z izdajo odredbe o zaščiti je povezana tudi dolžnost, da stalno spremljate informacije o procesnem položaju obdolženca ali osumljenca ter obsegu in veljavnosti sprejetih previdnostnih ukrepov. Predvsem boste vedno obveščeni o tem, ali je domnevni nasilnež v zaporu ali ne. V ta namen se odredba o zaščiti pošlje upravi zavoda za prestajanje kazni zapora.

Zaščitite se lahko tudi z nekaterimi kaznimi ali varnostnimi ukrepi, ki se izrečejo storilcu: odredba o prepovedi približevanja, odvzem starševskih pravic ali skrbništva, odvzem pravice do nošenja in uporabe orožja itd. Poleg tega lahko sodnik v primerih, ko se storilcu zaporna kazen spremeni v pogojno, še preden začne prestajati kazen zapora, storilcu prepove, da bi obiskal nekatere kraje ali se vam približal, odredi, da se mora udeležiti posebnih izobraževalnih programov, itd.

Kot žrtev imate pravico:

(a) zahtevati, da se pogojno izpuščenemu obsojencu izrečejo vedenjski ukrepi ali pravila, ki jih določa zakon in se štejejo za potrebna za zagotovitev vaše varnosti, če je bil obsojen zaradi dejanj, zaradi katerih se lahko razumno sklepa, da se boste znašli v nevarnosti;

(b) sodniku ali sodišču predložiti vse informacije, pomembne za odločitev o izvrševanju izrečene kazni, civilni odgovornosti, ki izhaja iz kaznivega dejanja, ali odrejenem zasegu.

Uradi za podporo žrtvam kaznivih dejanj sodelujejo in se usklajujejo z organi, ustanovami in službami, ki lahko pomagajo žrtvam: pravosodje, služba javnega tožilstva, uradniki organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, zlasti v primeru ranljivih žrtev, pri katerih je tveganje viktimizacije veliko. Če ste žrtev, ki potrebuje posebne zaščitne ukrepe, ti ocenijo vaš primer in opredelijo zaščitne ukrepe ter ukrepe v pomoč in podporo, ki bi jih bilo treba zagotoviti in ki lahko zajemajo:

- zagotavljanje psihološke podpore ali pomoči za spoprijemanje z motnjami, ki jih je povzročilo kaznivo dejanje, in sicer z uporabo za vas najustreznejših psiholoških metod;
- spremljanje na sojenju;
- informacije o psihosocialnih virih in virih oskrbe, ki so na voljo, ter na vašo zahtevo napotitev na navedene službe;
- kakršne koli posebne podporne ukrepe, ki so morda potrebni, če ste žrtev, ki potrebuje posebno zaščito;

- napotitev na specialistične podporne službe.

Za koliko časa?

Zaščitni ukrepi pravosodne narave veljajo za obdobje, določeno v ustrezni odločbi pravosodnega organa.

Med celotnim kazenskim postopkom in še ustrezno obdobje po njem uradi za podporo žrtvam kaznivih dejanj spremljajo, v kakšnem položaju ste kot žrtev, zlasti še, če ste ranljiva žrtev, in sicer ne glede na to, ali sta znana identiteta storilca in izid postopka.

Katere informacije bom prejel, če bo storilec obsojen?

Vaša glavna pravica med izvrševanjem sodbe je pravica do informacij o izvrševanju kazni obsojenemu. Na splošno se šteje, da se informacije o njegovi izpustitvi iz zapora nanašajo na njegovo zasebnost, in vam jih ni mogoče sporočiti.

Izjema pa je, če ste bili žrtev kaznivega dejanja nasilja na podlagi spola; v tem primeru se vam zagotovijo informacije o procesnem položaju obsojenca in tem, kako prestaja kazen, in to dokler velja odredba o zaščiti ali odredba o prepovedi približevanja, razen če navedete, da o zadevi ne želite prejemati informacij.

Uradi za podporo žrtvam kaznivih dejanj zagotovijo informacije o možnostih, ki jih imate kot žrtev za sodelovanje pri izvrševanju kazni zapora; pri tem vam zagotavljajo vso pomoč, ki jo potrebujete za uveljavljanje svojih zakonsko določenih pravic.

Če ste žrtev terorizma, vam urad nacionalnega višjega sodišča za podporo in obveščanje žrtv terorizma zagotovi potrebne informacijske kanale, prek katerih lahko izveste vse o izvrševanju zaporne kazni, dokler ni v celoti odslužena, zlasti kadar so odobrene ugodnosti ali je obsojenec odpuščen.

Ali mi bo sporočeno, če bo storilec odpuščen iz zapora (vključno s predčasnim ali pogojnim odpustom) ali bo iz zapora pobegnil?

Če ste vložili ustrezno zahtevo, imate med drugim pravico do obveščanja o naslednjih odločitvah:

- odločbi o izreku zaporne kazni za storilca ali njegovi izpustitvi ter morebitnem pobegu storilca iz pridržanja;
- odločitvah katerega koli pravosodnega organa ali organa zavoda za prestajanje kazni zapora, ki vplivajo na osebe, obsojene zaradi nasilnih kaznivih dejanj ali kaznivih dejanj, storjenih z zastraševanjem, ki pomenijo tveganje za vašo varnost;
- odločbah, ki zajemajo vaše sodelovanje pri izvrševanju sankcije in se izrečejo v zadevah v zvezi s prestajanjem kazni zapora, ter odločbah, ki vplivajo na razvrstitev obsojenca v razred 3 odprtega zaporniškega režima, ugodnosti v zavodu za prestajanje kazni zapora, kratkoročni izhod, pogojni odpust itd.

Uradi za podporo žrtvam kaznivih dejanj zagotovijo informacije o možnostih, ki jih imate kot žrtev za sodelovanje pri izvrševanju kazni zapora; pri tem vam zagotavljajo vso pomoč, ki jo potrebujete za uveljavljanje svojih zakonsko določenih pravic.

Če ste žrtev terorizma, vam urad nacionalnega višjega sodišča za podporo in obveščanje žrtv terorizma zagotovi potrebne informacijske kanale, prek katerih lahko izveste vse o izvrševanju zaporne kazni, dokler ni v celoti odslužena, zlasti kadar so odobrene ugodnosti ali je obsojenec odpuščen.

Ali bom sodeloval pri odločitvi o odpustu ali pogojnem odpustu?

Kot žrtev kaznivega dejanja ste upravičeni:

- zahtevati, da se pogojno odpuščenemu obsojencu izrečejo vedenjski ukrepi ali pravila, ki jih določa zakon in ki so potrebni za zagotovitev vaše varnosti, če je bil obsojen zaradi dejanj, zaradi katerih se lahko razumno sklepa, da se bo žrtev znašla v nevarnosti;
- sodniku ali sodišču predložiti vse informacije, pomembne za odločitev o izvrševanju izrečene sankcije, civilni odgovornosti, ki izhaja iz kaznivega dejanja, ali odrejenem zasegu.

Uradi za podporo žrtvam kaznivih dejanj zagotovijo informacije o možnostih, ki jih imate kot žrtev za sodelovanje pri izvrševanju kazni zapora; pri tem vam zagotavljajo vso pomoč, ki jo potrebujete za uveljavljanje svojih zakonsko določenih pravic.

Če ste žrtev terorizma, vam urad nacionalnega višjega sodišča za podporo in obveščanje žrtev terorizma zagotovi potrebne informacijske kanale, prek katerih lahko izveste vse o izvrševanju zaporne kazni, dokler ni v celoti odslužena, zlasti kadar so odobrene ugodnosti ali je obsojenec odpuščen.

Ali lahko na primer podam izjavo ali vložim pritožbo?

Če ste zahtevali obveščanje o nekaterih odločitvah, ki se izrečejo v zadevah v zvezi s prestajanjem kazni zapora, in tistih, ki vplivajo na razvrstitev obsojenca v razred 3 odprtega zaporniškega režima, ugodnosti v zavodu za prestajanje kazni zapora, kratkoročni izhod, pogojni odpust itd., se lahko zoper njih pritožite tudi, če niste bili stranka v postopku. O nameravani vložitvi pritožbe morate obvestiti pristojnega sodnega uradnika, za kar ne potrebujete pomoči odvetnika, to pa morate storiti v največ petih dneh, šteto od dneva, ko ste bili obveščeni o odločbi, nato pa morate pritožbo dejansko vložiti v petnajstih dneh od tega obvestila.

Zoper razvrstitev obsojenca v razred 3 odprtega zaporniškega režima se lahko pritožite, če ste žrtev enega od naslednjih kaznivih dejanj:

- uboja;
- splava;
- poškodbe;
- kaznivih dejanj zoper svobodo;
- kaznivih dejanj mučenja in kaznivih dejanj zoper moralno integriteto;
- kaznivih dejanj zoper spolno svobodo in celovitost;
- nasilnih kaznivih dejanj tatvine ali kaznivih dejanj tatvine, storjenih z zastraševanjem;
- kaznivih dejanj terorizma;
- kaznivih dejanj trgovine z ljudmi.

Preden organ zavoda za prestajanje kazni zapora sprejme katero koli od zgoraj navedenih odločb, se vam ta sporoči, da lahko predložite vse argumente, ki se vam zdijo ustrezni, vendar le, če ste predložili ustrezno zahtevo za obveščanje o teh odločbah.

Uradi za podporo žrtvam kaznivih dejanj vam zagotovijo vse potrebne informacije o pritožbah, ki jih lahko vložite zoper sodne odločbe, ki po vašem mnenju niso skladne z vašimi pravicami.

■ Zadnja posodobitev: 24/06/2025

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.